

ντας αυτή τη θετική εκτίμηση στα χέρια του, ο πρωθυπουργός **Κυριάκος Μητσοτάκης** έσπευσε να δείξει (και μάλιστα δημόσια) τι θα επιθυμούσε ως αντάλλαγμα για να συναινέσει η Αθήνα σε μια διμερή συμφωνία Ε.Ε. - Τουρκίας, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό «SAFE». Όπως επισήμανε την Πέμπτη στο ραδιόφωνο του ΣΚΑΪ, «για να μπορέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να συνάψει οποιαδήποτε συμφωνία με τρίτο κράτος-μέλος, υποψήφιο εν προκειμένω, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη όλων των κρατών-μελών», ενώ προσέθεσε: «Εμείς θα δούμε και θα εξετάσουμε με ποιον τρόπο θα αξιοποιήσουμε αυτό το εργαλείο το οποίο έχουμε στη διάθεσή μας... Και για να γίνω πιο συγκεκριμένος και πιο σαφής: είναι 30 χρόνια από τότε που η τουρκική Εθνοσυνέλευση ψήφισε το περιβόητο casus belli. Νομίζω ότι, 30 χρόνια μετά, έχει έρθει η ώρα να ζητήσουμε ευθέως από τους Τούρκους φίλους μας να το βγάλουν από το τραπέζι. Δεν νοείται αυτή τη στιγμή...». Ο πρωθυπουργός προσέθεσε πως «δεν γίνεται από τη μία να διεκδικείς να μπει σε ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία και από την άλλη να εξακολουθεί να υπάρχει μια απόφαση η οποία απειλεί, ουσιαστικά, μία ευρωπαϊκή χώρα με πόλεμο, αν κάνει κάτι το οποίο έχει νόμιμο δικαίωμα να κάνει».

Βεβαίως, υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο να υπαναχωρήσει η Κομισιόν από τη δέσμευσή της να αξιοποιήσει το άρθρο 212 της Συνθήκης ως νομική βάση για μια συμφωνία με την Τουρκία, κάτι πάντως που η Αθήνα δεν αξιολογεί ως πιθανό, ακόμα και αν υπάρξει σφοδρή αντίδραση στο Συμβούλιο. Διπλωματικοί κύκλοι επισημαίνουν πάντως ότι ο κανονισμός «SAFE» είναι μόνο μία από τις πρωτοβουλίες της επιτροπής στο πλαίσιο του ReArm Europe, με περιορισμένη (τετραετή) διάρκεια και ότι η συνεργασία με την Αγκυρα και τις παραγωγικές δυνατότητες της τουρκικής αμυντικής βιομηχανίας αποτελεί σαφή προτεραιότητα για μεγάλο αριθμό σημαντικών Ευρωπαίων εταίρων και ότι αυτό θα το βρίσκουμε συνεχώς μπροστά μας.

Αλλωστε, η ίδια η Κομισιόν αναγνωρίζει ότι η Ε.Ε. δεν μπορεί ακόμη να καλύψει τις ανάγκες της αμυντικής παραγωγής χωρίς εξωτερικούς εταίρους. Μάλιστα, στο κεφάλαιο 8 της «Λευκής Βίβλου για την Ευρωπαϊκή Αμυντική Ετοιμότητα 2030» γίνεται σαφής αναφορά στην Τουρκία ως υποψήφια χώρα με «μακροχρόνια εμπλοκή στην ΚΕΠΠΑ», ενώ εκφράζεται πρόθεση για συνεργασία «βάσει αμοιβαίας δέσμευσης». Από την πλευρά τους, μεγάλες χώρες θέλουν ευελιξία σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή της Τουρκίας και ρίχνουν το βάρος τους υπέρ της Αγκυρας. Τα κίνητρα δεν είναι μόνο γεωπολιτικά, αλλά και σαφώς οικονομικά.

Τα επόμενα βήματα, μετά τη συμφωνία για τον «SAFE» σε επίπεδο μόνιμων αντιπροσώπων θα γίνουν στις 27 Μαΐου, οπότε αναμένεται η επικύρωση του κανονισμού από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων. Στη συνέχεια θα ακολουθήσει η εξειδίκευση του «SAFE» με τον ορισμό των κανόνων επιλεξιμότητας για εξωτερικούς εργολάβους.

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΑΖΑΝΙΤΗ**
ch.mazanitis@realnews.gr

■ **Η ΤΟΥΡΚΙΑ** φαίνεται ότι βρίσκεται ένα βήμα προτού εισέλθει δυναμικά στη νέα εποχή της ευρωάμυνας. Οι εκτιμήσεις, μάλιστα, αναφέρουν ότι η Αγκυρα μπορεί να αποκομίσει ένα σημαντικό ποσοστό από τα εξοπλιστικά προγράμματα. Στρατιωτικές πηγές, που έχουν αναλύσει τις αμυντικές συνεργασίες της Τουρκίας στην Ευρώπη με εταιρείες και οργανισμούς, θεωρούν, μέχρι στιγμής, εξαιρετικά πιθανή τη σημαντική άντληση κεφαλαίων από τα έως και 650 δισεκατομμύρια ευρώ που θα διατεθούν για την ευρωπαϊκή άμυνα. Παράλληλα, οι ίδιες πηγές εκτιμούν ότι η Αγκυρα θα μπορούσε να αποκομίσει ακόμη και το 10% των νέων συμβολαίων για την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στις συμφωνίες που έχει ήδη κλείσει η Αγκυρα με μεγάλες και ιστορικές αμυντικές βιομηχανίες ευρωπαϊκών χωρών. Οι τουρκικές εταιρείες που ηγούνται των συμφωνιών είναι πρωτίστως η Baykar, που είναι ιδιοκτησίας του γαμπρού του **Ερντογάν, Μπεράτ Μπαϊρακτάρ**, και κατασκευάζει τα γνωστά ομώ-

νοί παραχώρησαν τα σχέδια ναυπήγησης του πρώτου τουρκικού μίνι αεροπλανοφόρου «Anadolu», το οποίο βασίζεται στα σχέδια του ισπανικού «Juan Carlos».

Τώρα η Ισπανία παρήγγειλε 24 ελαφρά μαχητικά αεροσκάφη HURJET, τα οποία πρόκειται να κατασκευάσει από κοινού με την Τουρκία. Η ΤΑΙ ανακοίνωσε ότι εντός του έτους θα ξεκινήσει τις πρώτες παραδόσεις με τους Ισπανούς να συμμετέχουν μέσω του εργοστασίου στο Cadiz, όπου κατασκευάζονται όπλα ελέγχου ενεργητικού και παθητικού πτήσης. Ιδιαίτερη σημασία έχει η συνεργασία της Τουρκίας με το Ηνωμένο Βασίλειο, με δύο τουρκικές εταιρείες να συνάπτουν αμυντικούς δεσμούς ενώ το Λονδίνο ηγείται της προσπάθειας πώλησης Eurofighter και πυραύλων Meteor στην Αγκυρα. Η Rolls-Royce συνεργάζεται στον τομέα παραγωγής κινητήρων για μαχητικά με την ΤΑΙ ενώ η BAE συνεργάζεται με την FNSS Savunma Sistemleri που παράγει τεθωρακισμένα οχήματα. Η συμφωνία περιλαμβάνει τη μεταφορά τεχνογνωσίας για την παραγωγή κινητήρων αρμάτων μάχης. Οι δύο αυτές εταιρείες δίνουν από το 2020 ανελλιπώς το «παρών» στις εκθέσεις αμυντικού υλικού που γίνονται στην Κωνσταντινούπολη. Επίσης η βρετανική EDO MBM φέρεται να έχει συμβάλει στην εξέλιξη του Bayraktar.

Ποιες είναι οι χώρες-μέλη της Ε.Ε. που έχουν κλείσει συμφωνίες με την κυβέρνηση Ερντογάν

Οι Ευρωπαίοι συμπαραγωγοί των τουρκικών όπλων

Οι εξοπλιστικές συμμαχίες της Αγκυρας στην Ευρώπη		
ΙΤΑΛΙΑ 	ΙΣΠΑΝΙΑ 	ΒΡΕΤΑΝΙΑ
- Μαζική παραγωγή drones Akinci - Παραγωγή μαχητικού UAV Kizilerma	Κοινή παραγωγή 24 ελαφρών μαχητικών HURJET	- Παραγωγή κινητήρων μαχητικών αεροσκαφών για τη Rolls-Royce - Παραγωγή κινητήρων αρμάτων μάχης για την BAE - Συνεργασία για την εξέλιξη του drone Bayraktar
ΠΟΛΩΝΙΑ 	ΤΣΕΧΙΑ 	ΡΟΥΜΑΝΙΑ
- Η πρώτη χώρα της Ε.Ε. που προμηθεύτηκε drones Bayraktar - Συμφωνία για παραγωγή τμημάτων των drones στην Πολωνία	Συμφωνία για παραγωγή βλημάτων πυροβολικού ύψους 2 δισ. ευρώ	Συμφωνία ναυπήγησης κορβέτας HİSAR

νομα drones, η ΤΑΙ (Turkish Aerospace Industry) που κατασκευάζει το μαχητικό KAAAN, το ελαφρύ μαχητικό εκπαιδευτικό HURJET, το ελαφρύ εκπαιδευτικό HURKUS και το ελικόπτερο ATAK. Ακόμη, η Roketsan που κατασκευάζει πυραύλους, αλλά και η Aselsan που κατασκευάζει ηλεκτρονικά συστήματα.

Ισχυροί δεσμοί

Στην κορυφή των συνεργασιών βρίσκεται η Ιταλία. Η Turkish Aerospace Industry έχει προκηρύξει στην εξαγορά της ιταλικής Piaggio Aerospace, ενώ η Baykar συνεργάζεται στενά με τη Leonardo. Στόχος είναι η μαζική παραγωγή των τουρκικών drones Akinci, αλλά και η παραγωγή του μαχητικού UAV Kizilerma, το οποίο οι Τούρκοι θέλουν να είναι το συνοδό μη επανδρωμένο του ευρωπαϊκού μαχητικού 6ης γενιάς FCAS. Μία άλλη χώρα με την οποία η Τουρκία διατηρεί μακροχρόνιους και ισχυρούς αμυντικούς δεσμούς είναι η Ισπανία. Πριν από μερικά χρόνια, οι Ισπα-

Ακόμη, πιο πρόσφατα και συγκεκριμένα το καλοκαίρι του 2024, ξεκίνησε και το εξοπλιστικό «φλερτ» της Αγκυρας με τη Βαρσοβία, καθώς η Πολωνία είναι η πρώτη χώρα της Ε.Ε. που προμηθεύτηκε τα τουρκικά drones Bayraktar. Με δεδομένο ότι η Τουρκία έχει ήδη συμφωνία με την Ιταλία για τα drones Akinci, βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο συζητήσεων για την παραγωγή τμημάτων των Bayraktar στην Πολωνία. Επίσης, ολοκληρωμένη είναι η συμφωνία με τον τσεχικό όμιλο MSM Group. Πρόκειται για συμφωνία ύψους 2 δισ. ευρώ, για την παραγωγή βλημάτων πυροβολικού. Οι υπογραφές μεταξύ της MSM Group και της τουρκικής SAHA μπήκαν τον περασμένο Οκτώβριο, στο πλαίσιο της έκθεσης SAHA στην Κωνσταντινούπολη.

Η Τουρκία φέρεται να έχει έρθει σε συμφωνία και με τη Ρουμανία για τη ναυπήγηση μιας βαρέως οπλισμένης κορβέτας HİSAR, στο πλαίσιο της αμυντικής συμφωνίας πενταετούς διάρκειας που υπέγραψαν Αγκυρα και Βουκουρέστι. Οι Ρουμάνοι βρίσκονται σε προχωρημένες συζητήσεις με τους Τούρκους για το ενδεχόμενο παραγωγής και άλλων τουρκικών κορβετών σε δικό τους ναυπηγείο, οι οποίες θα εξοπλίζονται με τουρκικά οπτικά συστήματα και ως «ευρωπαϊκά προϊόντα» θα μπορούν να χρηματοδοτούνται απευθείας από την Ε.Ε. και να αγοράζονται και από άλλα κράτη-μέλη.